

Plats och tid: Tavelsjö församlingsgård, övre salen kl. 17.30-19.00

Beslutande: Monika Sandström ordf
Rolf Appelblad vice ordf
Theres Gottnersson ersätter Doris Grellmann
Stefan Ahlgren
Lena Fagéus KH

Ersättare: Ann-Sofie Kinnunen

Övriga deltagande: Charlotte Thysell Ivarsson, sekreterare
Maria Hammarström arbetsledare

Utses att justera: Stefan Ahlgren

Justeringens plats och tid: Tavelsjö församlingsgård, onsdag 5 oktober kl.18.

Paragrafer: § 59-74

Underskrifter

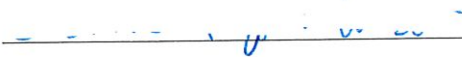
Sekreterare	 Charlotte Thysell Ivarsson
Ordförande	 Monika Sandström
Justerande	 Stefan Ahlgren

ANSLAG / BEVIS

Protokollet är justerat. Justering tillkännagiven genom anslag.

Datum för anslags uppsättande: **2022-10-06** Datum för anslags nedtagande: **2022-10-28**

Förvaringsplats för protokollet: **Tavelsjö församlingsgård, Strandvägen 40, Tavelsjö**

Underskrift:

Församlingsrådet i Tavel sjö församling

2022-09-22

§59**Inledning**

Ordförande Monika Sandström hälsar välkommen. Kyrkoherde Lena Fagéus leder en kort andakt.

§60**Justering**

- a) Val av justerare: Stefan Ahlgren.
- b) Tid och plats för justering onsdag 5 oktober kl. 18 i Tavel sjö församlingsgård.

Församlingsrådet beslutar

att godkänna förslagen.

§61**Fastställande av dagordning**

Tillägg till dagordningen

Punkt 13 Sånggudstjänst Vi sjunger i advent" en fråga från ELM.

Punkt 14 Anställning av kantor.

Punkt 15 Julmarknad 1:a advent.

Församlingsrådet beslutar

att fastställa dagordningen med tilläggen punkt 13, 14, 15.

§62**Information från församlingen**

Alla verksamheter har kommit igång och det finns mycket kreativitet, lust och kraft i det som görs.

Gudstjänsterna fungerar och rullar på.

Präst Maja Svedmark börjar 14/11.

§63**Ideellt arbete**

Justerandes sign.

Församlingsrådet i Tavelsjö församling**2022-09-22**

Den nystartade aktiviteten Hemgrupp hade sin första träff idag med fyra deltagare. En träff till är planerad för hösten.

Idédagen. 8/10 i Tegs kyrka sker digitalt. Anmälan senast 3/10.

§64**Budgetrapport**

Knappt 50 % av budgeten har använts till sista augusti.

Församlingsrådet beslutar

att lägga budgetrapporten till handlingarna.

§65**Diakoni**

Diakon Anders Karlsson hälsar att han är igång med andakter, mötesplats, hemgrupp. Han har dock inte kommit igång med andakter på Sjöbacka efter sommaren. Anders leder gudstjänsten på söndag 25/9.

§66**Miljöarbetet**

Energiföreläsning 27/10 kl. 19 med Eudardo Pettersson, Torgny Forss och Anders Karlsson. FR kollar om det finns intresse i församlingen för en studiecirkel utifrån Staffan Laestadius bok *En strimma av hopp*.

Vecka 44 är det en 3 timmars digital miljöutbildning för personalen. Intresse finns hos FR att vilja vara med.

§67**Gudstjänstlivets utveckling**

FR vill att vi väntar in präst Maja Svedmark tills hon börjat, för att höra hennes tankar om gudstjänstutveckling i församlingen.

§68**FIN**

Presidiet och personalen har träffats för att gå igenom utkastet till FIN. I stort är texterna bra. Det finns dock vissa små detaljer som vi vill se ändringar på. Bilaga 1.

Församlingsrådet beslutar

att godkänna ändringarna i vårt remissvar.

Justerandes sign.

Församlingsrådet i Tavel sjö församling

2022-09-22

§69**Verksamhetsplan 2023**

Verksamhetsplanen för 2023 gjorde vi utifrån det gamla dokumentet men vi bytte ut kolumnen tidsplan till kostnad.

FR äskade också pengar för en extra resurs för 2023 med inriktning på att arbeta med ideella. I pastoratet arbetar Sara Sandström och Katarina Glas med frågor som rör ideella. FR skulle vilja att vi bjuder i Sara Sandström för att hjälpa oss med en plan för att rekrytera fler ideella.

Församlingsrådet beslutar

att bjuda in Sara Sandström.

§70**Utbildning i Teams för förtroendevalda**

FR föreslår torsdag 20/10 kl. 17.30.

Församlingsrådet beslutar

att godkänna förslaget.

§ 71**Sånggudstjänst *Vi sjunger i advent* en fråga från Rakel Smetana, ELM**

FR tycker att de ska ges möjlighet att hyra kyrkan första eller andra december.

Församlingsrådet beslutar

att ELM får hyra kyrkan första eller andra december.

§72**Anställning av kantor**

Sebastian Rolland kommer att bli erbjuden tjänsten som kantor i Tavel sjö församling.

§73**Julmarknad 1:a advent**

Under julmarknaden som är 1:a advent, 27/11 kl. 12-15, föreslår personalen att vi har ett julpyssel i barnlokalen. Pysslet är gratis men det kommer finnas möjlighet att skänka en valfri gåva till ACT.

I gudstjänsten innan julmarknaden börjar kommer Maria Hammarström och Maja Svedmark välkomnas. FR föreslår att vi har fika i kyrkan.

Församlingsrådet beslutar

att det blir julpyssel i barnlokalen.

att det blir fika efter gudstjänsten.

Församlingsrådet i Tavelsjö församling

2022-09-22

§74

Delgivningar

Protokoll

a) Kyrkorådets AU 2022-09-08/09

Församlingsrådet beslutar

att lägga delgivning till handlingarna.

Justerandes sign.

FIN remissvar FR Tavelsjö 220927

Närvarande : Maria Hammarström, Monika Sandström, Rolf Appelblad, Anders Karlsson, Josefin H Nyström, Malin Lundström

- Vi tycker att det är mycket vackra ord i dokumentet, men frågan är hur det ska bli verklighet.
- ...utifrån situationen i Sverige

Vi behöver verka för och möjliggöra starkt **egenmakt** och skapa delaktighet i samhället.

Kommentar: Vad menas med detta? Det känns otydligt.

- "Vi behöver **bekämpa ensamheten i alla dess former**".

Kommentar: Vi ska inte påtvinga människor gemenskap om de inte vill. Ett bättre uttryck kan vara *bekämpa ofrivillig ensamhet i alla dess former.*

- Vi behöver synliggöra samisk kultur och språk **där så är möjligt och naturligt.**

Kommentar: Andra kulturer då?

Lämnas öppet för godtycklighet

...utifrån situationen i Umeå

- Vi behöver vara kyrka **i hela staden** på arbetsplatser, skolor, sjukhus med mera.

Kommentar: Omformulering så att alla församlingar känner sig inkluderade.

- I en kulturstad som Umeå behöver Svenska kyrkan vara en vital aktör som värnar kyrkans unika röst och samtidigt samspelar med övriga kulturutövare.
- Vi ser att vi är efterfrågade i kris, men behöver också stärka vår förmåga att finnas i livets alla skiften.

...utifrån våra egna förutsättningar

- Vi behöver bli skickligare att utnyttja resurserna för att utföra uppdraget.
- Vi behöver låta de fyra aspekterna av den grundläggande uppgiften samspela i högre grad.
- Vi behöver bredda och fördjupa arbetet med teologi, bibel och samtal om tro både när det gäller sammanhang och innehåll.

...utifrån barnens perspektiv

- **I åldrarna 7 – 13 år är verksamheten begränsad.**

Kommentar: Vad ska vi göra åt detta? Här i Tavelsjö (vi har grupper för barn 4-12 år) kan vi tydligt se att de som varit med i barngrupperna också är de barn som sedan konfirmerar sig så det finns en **stark koppling.**

- För den som inte konfirmeras är vägarna in i kyrkan svåra att erövra.
- Kyrkans närvaro på skolorna behöver stärkas.

8f 965

- Det psykosociala och existentiella stödet för barn och unga behöver stärkas.
- Med en pastoratsgemensam ledarutbildning för unga behöver vi förstärka församlingskontakten.

Pastoralt program

Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Syftet är att människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbreddas och skapelsen återupprättas.

Kyrkoordningen 2 avd inledningstext

Det pastorala programmet anger en inriktning för prioriteringar och tyngdpunkter i församlingarnas verksamhet i arbetet att anta utmaningarna som leder till att *kärlek, hopp* och *tro* växer bland människor och grupper som finns i församlingarna.

De gemensamma intentionerna i arbetet sammanfattas här i det pastorala programmets fyra delar:

- Gå ut!
- Svindel och motstånd. Vad betyder detta? Använd helst inte ord som behöver förklaras.
- Hållbar sårbarhet
- Ursprung och framtid

Under varje rubrik anges vilken skillnad vi vill göra, och hur vi tänker oss att det kan bli verklighet.

1. Gå ut

"Kyrkan har inte alltid funnits, men såväl teologiskt som empiriskt kom kyrkan till för missionens sak. Det är möjligt att skilja kyrka och mission vad gäller ursprung och syfte. Kyrkans mål är att uppfylla syftet med Guds mission. Därför finns kyrkan till genom mission liksom elden finns till genom att brinna. Om hon inte engagerar sig i mission upphör hon att vara kyrka. I detta perspektiv är det inte kyrkan som har en mission, utan missionen som har en kyrka."

"Det handlar inte om att öka kyrkornas medlemstal utan om hur kyrkan på olika sätt förkroppsligar Guds frälsning i världen." (ur missionsdokumentet från Kyrkornas världsråd)

På pingstdagen förvandlades en skara rädda män och kvinnor till övertygade och missionerande personer. De lämnade sina slutna rum och gav sig ut i sin nära omvärld men snart längre och längre bort. Vi i Svenska kyrkan i Umeå är en del av dessa människors orädda iver att berätta om att Gud är nära varje människa. Att alla oavsett bakgrund får höra till den världsvida kyrkan. Här är vi alla ett i Kristus. Relation är grunden i att vara kyrka. Relationen med Gud, med andra, med mig själv och med skapelsen.

8/9/25

I Umeå pastorat arbetar vi för att det ska finnas sammanhang och mötesplatser som tar dessa relationer på allvar och vill skapa en delaktig gemenskap. Ett sammanhang där jag känner mig sedd, behövd, respekterad och upprättad. Kallelsen vi fått som kyrka är att vara i gemenskap, där vi tillåts vara oss själva och tillsammans kan få växa och utvecklas.

Gå ut, så att...

- *människor anar en nådefull Gud, genom att finnas utanför kyrkorummets väggar göra Svenska kyrkan tillgänglig och närvarande i människors liv.*
- *människor har en lättillgänglig och öppen väg till reflektion över livet, till kyrkans gemenskap och till tro, genom att vi använder såväl konstnärliga som kulturella språk.*
- *människor blir bemyndigade och delaktiga i kyrkans uppdrag, genom att vi främjar idealitet.*
- *vår verksamhet bärs av vårt uppdrag att förkroppsliga Guds närvaro och frälsning i världen. Till stöd gör vi missionskonsekvensanalys på vår verksamhet.*
- Was ist das?

2. Svindel(konstigt ordval, vad vill ni säga med det egentligen?) och motstånd

Kyrkan är alltid i rörelse och samtidigt rotad i en obruten tradition. I en värld som blir alltmer komplex och där svaren på frågor ofta har många nyanser och perspektiv är det kyrkans uppgift att stå ut med komplexiteten. Att stå i förundran över Guds helighet och människans storhet är en del av kyrkans uppdrag. Att vara en motståndsrörelse i en värld där människovärdet rubbas, där individerna är viktigare än det gemensamma. (Fel språklig uppbyggnad – det låter som om individerna är viktigare än det gemensamma.)

Vi vill bejaka både svindel och motstånd, så att...

- *vi tillsammans kan ana något om vad det är att vara människa, och om Guds närvaro i våra liv, genom att närma oss de stora frågorna i samtal om livet som sätts i relation till kyrkans tradition och bibelns berättelser.*
- *vi tillsammans får redskap till förnyelse som är grundad i vår historia, genom att gå i gamla hjulspår och ta lärdom av kyrkans rika arv av erfarenheter.*
- *vi tillsammans kan se att Gud bär allt och att vi som kyrka är rustade att gå ut i hela världen, genom att utmana förenklingar, kontrollbehov och bekvämlighet.*
- *människors längtan efter ett radikalt andligt liv möts, genom att vi erbjuder fördjupade gemenskapsformer (kommunitet, bönegemenskap med mera)*
- *barnen både inom oss och omkring oss har en självklar plats i kyrkan, genom att vi lär av barnens förundran och glädje, och låter deras förhållningssätt vara en förebild i våra verksamheter.*
- *alla, oavsett ålder, har möjlighet att relatera till Gud, sig själv och sina medmänniskor, genom att vi arbetar medvetet med gudstjänsten.*

g 9/15

3. Hållbar sårbarhet

I alla tider har kyrkan funnits nära sårbarheten. När vi ser på omvärlden ser vi en sårbar värld. Sårbarhet är också en förutsättning för nära relationer. Vår utmaning är att se och möta sårbarhet med omsorg och uthållighet *både hos andra och hos oss själva*. Byt ordning, i denna organisation där utbrändhet är vanligt, bör vi med omsorg först se till oss själva för att orka finnas för andra.

Sårbarheten finns med i gudstjänsten och i all kyrkans verksamhet, såren bärs fram till altaret och möter Kristi sår.

Vi vill omsorgsfullt och uthålligt möta sårbarhet, så att...

- *människor kan bli hela och mogna i tro och liv, genom att vi skapar rum för att dela liv, hopp, tro och tvivel.*
- *var och en som möter Svenska kyrkans diakoni blir bemyndigad och rättvist bemött och får möjlighet till stärkt egenmakt, genom diakonala insatser för särskilt utsatta.*
- *samverkande parter kan lita på att Svenska kyrkan verkar för rättvisa och egenmakt.*
- *deltagare (byt ut mot människor) kan få framtidshopp och en stärkt existentiell och psykisk hälsa.*
- *"ingen faller ensam". (förtydliga)*
- *människor möter ett meningsfullt språk och riter för livets största ögonblick, i både den största glädjen och den största sorgen, genom att vi är kyrka på ett medvetet sätt i de kyrkliga handlingarna.*
- *människor upplever att kyrkan gestaltar hopp om en framtid för världen, och är en plats för skapelseansvar och livsmod, både i samhället och ut över världen, genom att Svenska kyrkan tar klimatansvar och verkar för hållbara livsmiljöer och en hållbar värld.*

4. Ursprung och framtid

"Jesus mötte människor i ögonhöjd. Det bör vi också göra när vi möter varandra. Då rätas våra krökta ryggar, då lyfts bördor av", så sa vår ärkebiskop i Svenska kyrkans ursäkt till det samiska folket i november 2021. "Svenska kyrkan är i högsta grad delaktig i de övergrepp mot samer som skett under många år. När vi har svikit det samiska folket har vi också svikit allas vår skapare".

Den rörelse som Svenska kyrkan står i nationellt av försoningsprocess gentemot samerna gäller i allra högsta grad Luleå stift och Umeå pastorat. Genom att följa de övergripande målen för fortsatt försoningsarbete vill vi bejaka och ge uttryck för att vi är en del av Sápmi.

Vi vill möjliggöra för den finskspråkiga gruppen och den teckenspråkiga kyrkan att vara kyrka på sitt eget språk.

Vi vill bejaka både ursprung och framtid, så att

- *samisk kultur och språk blir synliggjorda, genom att lyfta fram dem där det är möjligt och naturligt.*
- *var och en kan vara stolt över sitt ursprung och låta framtiden bäras av historien, genom att möjliggöra för minoriteter att verka i kyrkan på sina villkor.*

8/9/25

- *finskspråkiga och teckenspråkiga grupper har möjlighet att vara kyrka på sitt eget språk, genom att lyfta fram dem och skapa de möjligheterna.*

Samverkan och organisering

Svenska kyrkan i Umeå har blivit till i en önskan om bästa möjliga samverkan. Det som började som en samfällighet blev 2014 ett pastorat. Vi ser en framtid där vi kommer att behöva samverka i ännu högre grad mellan församlingarna i pastoratet men också i kontrakt och stift. I Umeå pastorat finns tre samarbetskyrkor i samverkan med EFS.

Församlingarna i Umeå pastorat strävar gemensamt efter att gå mot ett tillitsbaserat organiserande, där vi utgår ifrån att varje medarbetare (ideell, anställd eller förtroendevald) vill och kan och att den vill organisationen väl. Vi strävar efter att vara en lärande organisation och att där det är möjligt låta lärande ersätta kontroll. Församlingslivet inom pastoratet utgår ifrån varje lokal kyrka.

Umeå kommun är en samarbetspart som har ingått samarbetsavtal inom diakonin tillsammans med några övriga organisationer i civilsamhället.

Ekumenisk samverkan sker genom Umeå kristna råd och gemensamma projekt under året.

En långsiktig och välfungerande samverkan sker på Umeå universitet genom kyrkan på Campus, på sjukhuset genom sjukhuskyrkan samt med personal i själavårdande uppgifter på regementet, hos polisen och i kriminalvården.

Svenska kyrkan i Umeå är en viktig aktör i civilsamhället och söker aktivt samverkan med övriga samhällsaktörer där så är möjligt. Vi är en av flera kyrkliga huvudmän för Umeå Stadsmission och samarbetar med dem kring flera diakonala områden.

Församlingarna

Tegs församling

Tegs församling omfattar geografiskt både stad och landsbygd.

Stadsdelen Teg kommer under de närmaste åren att genomgå en genomgripande förvandling då den stora trafikleden ersätts av bostäder och handel. Stadsdelen, där Tegs kyrka har en central placering, kommer att förtätas betydligt och industrifastigheter omvandlas till bostadsrätter och hyreslägenheter.

Tegs församling har fastställt tre prioriterade områden att arbeta med.

Det första är att behålla och utveckla vårt breda arbete gentemot barn och unga, ett arbete som är en grogrund för en hållbar kristen identitet genom livet. Arbetet med barnen har sin bas i glädje och lust och har därför musik som ett pedagogiskt viktigt verktyg. Barnverksamheten blir också tydligt knuten till söndagsgudstjänsten i våra två kyrkor, Röbäcks kyrka och Tegs kyrka.

Det andra prioriterade området är en fortsatt fördjupning av den kristna identiteten som vuxen, nämligen andlig fördjupning.

Det finns en paradox i att antalet gudstjänstbesökare i gudstjänsterna är lågt, samtidigt som det är många deltagare i gruppverksamheterna. Det är därför viktigt att fortsätta att arbeta med gudstjänstutveckling.

Under pandemin utvecklades digitala verksamheter, retreat, gudstjänst med mera, som kommer att fortsätta utvecklas.

Tegs kyrka

Den karaktäristiska kyrkan med sin församlingsgård har, sedan den stod färdig 1969, varit en samlingsplats för Tegsborna. Olika kulturella inslag samt verksamhet för barn, familjer, ungdomar och äldre är ett uttryck för detta.

Röbäcks kyrka

I den gamla delen av Röbäck finns Röbäcks kyrka som tidigare varit ett missionshus. Delaktighet kring gudstjänsten och verksamheten samt ett engagemang för internationella frågor finns i gemenskapen i Röbäcks kyrka.

Tavelsjö församling

Nordväst om Umeå finns Tavelsjö, en till ytan väldigt stor församling men sett till befolkningens mängd den minsta. Omformulerat utifrån att inte använda ordet störst.

Bygden utgörs av ett 60-tal byar med Tavelsjö som huvudort. Bygden har ett rikt föreningsliv, där församlingen är en naturlig del.

Tavelsjö skulle bäst kunna beskrivas som en traditionell landsbygdsförsamling, där man föds, döps och växer upp i församlingens och byns gemenskap. Dit man kommer hem för att gifta sig och låta

sina egna barn döpas och växa upp när man flyttat tillbaka. Här lever man sitt liv, och finner kanske också sin sista vila i släktens grav på någon av församlingens kyrkogårdar.

Församlingen har en väletablerad barn- **vuxen-** och körverksamhet och även ett rikt musikkiv. **Lägg till dessa ord.** Församlingens arbete präglas av idealitet, och gudstjänsten är ett självklart centrum för de ideella. Strävan är att alltmer anpassa gudstjänstutbud och verksamheter, för att möjliggöra ökad delaktighet och medverkan av ideella.

I församlingen ligger Umeå pastorats lägergård med Svedjans kapell – en populär plats för retreatar, ungdomsverksamhet, dop och vigslar.

Tavelsjö kyrka invigdes 1965 och står på samma plats som den tidigare kyrkan från 1897.

Umeå stadsförsamling

Umeå stadsförsamling sträcker sig från stadens centrum och norrut med fyra kyrkor som rymmer variationsrikedom i verksamhet och gudstjänstliv. Umeå stads församlingsgård rymmer en stor bredd av aktiviteter och gruppverksamheter samt är mötesplats för flera pastoratsgemensamma verksamheter. I församlingsgården har den teckenspråkiga verksamheten sin bas.

Umeå stads kyrka. Likt en katedral står Umeå stads kyrka vid älven i centrum sedan 1894. Kyrkan rymmer under året många olika slags gudstjänster och evenemang. Den kännetecknas av ett rikt musikkiv med många körer och konserter. Att vara en kyrka i centrala Umeå innebär också att diakonalt arbete präglar sammanhanget.

Västerslättskyrkan S:t Staffan. Väst på stan finns den särpräglade rundkyrkan vilken invigdes som kyrka 1977. Ledorden "Kropp, Sjel och Ande" präglar vuxenverksamheten liksom barngruppsverksamheten. Västerslättskyrkan ingår i det ekumeniska arbetet "Tre kyrkor väst på stan".

Ersbodakyrkan. Ersbodakyrkan stod klar 1982 i ett område som kännetecknas av kulturell mångfald. Diakoni och möten med olika kulturer samt insatser av ideella medarbetare är betydelsefulla i verksamheterna.

Ersmarkskyrkan. Ersmarkskyrkan är en samsarbetskyrka mellan Svenska kyrkan och EFS. Den var ursprungligen ett missionshus men invigdes som kyrka 1992 efter utbyggnad. Idag är den på många sätt "kyrkan mitt i byn". Ideella medverkar både praktiskt och liturgiskt i gudstjänstlivet och verksamheten.

Umeå landsförsamling

Umeå landsförsamling är pastoratets äldsta församling och bildades redan under medeltiden. I Umeås västra delar expanderar både områden med villor och flerbostadshus och i flera av de byar som hör till församlingen byggs nya villor varje år. Många unga familjer flyttar in och det ger tillväxt i en församling som rymmer både en kreativ stadsmiljö och växande byar.

9/25

De många skolorna inom församlingen, liksom stora seniorboenden nära kyrkan, ger goda möjligheter till kontakt och samverkan med olika delar av samhället. Ett signum för församlingen är det rika musikkivet med körer, konserter, instrumentalundervisning och sånglek.

Backens kyrka

De vackra omgivningarna tillsammans med en kyrkobyggnad full av historia gör Backens kyrka till en kyrka som andas tradition. Här har gudstjänst firats i över 500 år, här har traktens människor delat livets viktiga händelser med varandra.

Grisbackakyrkan.

Grisbackakyrkan invigdes 1936 som ett missionshus och är en samsarbetskyrka mellan EFS och Svenska kyrkan sedan 1980. Grisbackakyrkans verksamhet bärs av många ideella. Här finns ett omfattande ungdomsarbete. En del av verksamheten vänder sig till personer med funktionsnedsättning.

Invid kyrkan finns en miniatyrkyrka, en uppskattad lekkyrka för barn.

Umeå Maria församling

Norrut i staden, med stora delar av friluftsområdet kring Nydalasjön inom sina gränser, finns Umeå Maria församling där Marieområdena, Nydalahöjd och byn Anumark ingår. Församlingens arbete har sin tyngdpunkt kring ohälsa och ofrivillig ensamhet. Verksamheter där samtalet och skapandet står i centrum är en viktig del av detta.

Mariakyrkan invigdes 1982 och är en tidstypisk byggnad. Verksamhetslokalerna är sammanbyggda med kyrkan och utgör den öppna mötesplats församlingen strävar efter att vara. Umeå Maria församling kännetecknas av olika liturgiska uttryck och betoning på gemenskap samt ideellt ansvarstagande och delaktighet. Inspiration från Taizé, efter många resor dit, samt centrerande bön och retreatverksamhet är en del av gudstjänstlivet.

Ålidhems församling

Ålidhems församling omfattar de östra stadsdelarna, universitets- och sjukhusområdet samt byn Innertavle. Området präglas av människors rörlighet mellan platser och sammanhang där många olika kulturer och traditioner möts. Här vill församlingen skapa mötesplatser och ge rum för samtal, stillhet, eftertanke och fördjupning.

Utbyggnaden av bostadsområdena Tomtebo och Innertavle utmanar församlingen att vara lyhörd för de behov som de boende i församlingen uttrycker, både gällande lokaler och verksamhet. Gudstjänst firas regelbundet i Ålidhemskyrkan, Carlskyrkan, i Kyrkhörnan på Tomtebo, i Innertavle missionshus och i Kyrkstugan vid Nydalasjön. Ålidhemskyrkan är också centrum för den finskspråkiga verksamheten i Umeå pastorat och gudstjänst på finska firas regelbundet.

975

Kyrkan på Campus, som är en del av Universitetskyrkans nationella ekumeniska nätverk, verkar för att religion får vara synlig på universitetet bland annat genom att skapa mötesplatser över kultur- och religionsgränser.

Ålidhemskyrkan

Ålidhemskyrkan, med församlingsgård, invigdes 1973. Kyrkan har sedan dess byggts ut i flera omgångar. I Ålidhemskyrkan finns verksamhet för alla åldrar. Ambitionen är att församlingsbor skall finna sammanhang där man känner tillhörighet och gemenskap, får verktyg för, och stöd i att närma sig, utvecklas i och stärkas i sin tro.

Carlskyrkan

I stadsdelen Carlshem finns Carlskyrkan, en samarbetskyrka mellan EFS och Svenska kyrkan som invigdes 1984. Många ideella medarbetare, samhällsengagemang och ett aktivt arbete kring hållbarhet präglar Carlskyrkans verksamhet

Kyrkstugan

I Kyrkstugan vid Nydalasjön bedrivs sedan många år Ålidhems församlings "tredje termin", dvs de 8-10 veckor under sommaren då alla gudstjänster och övrig verksamhet, inklusive kaféverksamhet, förläggs till Kyrkstugan.

Ansvarsfördelning mellan pastorat och församlingar

I Umeå pastorat finns dubbla styrelsenivåer med ett kyrkoråd och sex församlingsråd vilket bygger på samhörighet och samspel i en gemensam organisation. Kyrkorådet är styrelse för hela pastoratet, vilket utgörs av sex församlingar i samverkan, och har gemensamt med kyrkoherden ansvar för att församlingens grundläggande uppgift blir utförd samt för gemensamma församlingsverksamheter, begravningsverksamheten, fastighetsförvaltning och stödfunktioner. Kyrkorådet har arbetsgivaransvar för alla anställda. Församlingsrådet är styrelse i en församling och tar gemensamt med kyrkoherden – som till församlingsherden delegerar - ansvar för den grundläggande uppgiftens genomförande genom gudstjänst, diakoni, undervisning och mission.

Församlingsrådet arbetar nära församlingsbor, gudstjänstdeltagare och verksamhetsaktiva och har till uppgift att föra en kontinuerlig dialog med anställda medarbetare om församlingslivets utveckling. En uppgift är också att ge församlingsengagerade tillfällen och möjligheter att ge synpunkter på församlingens verksamheter och arbete. Likaså har församlingsrådet uppgiften att uppmuntra och skapa plats för ideellas engagemang och ansvarstagande.

SK 9/5

Alla stödfunktioner för kommunikation, personal, administration, ekonomi och fastighet är samordnade i ett pastoratskansli gemensamt för alla församlingar och till stöd för den gemensamma organisationen.

Begravningsverksamheten är en uppgift som utgår från det av staten delegerade huvudmannaskapet till Svenska kyrkan och konstitueras genom lagreglering.

Domkapitlets reglering av befattningar och gudstjänster

Inrättade prästtjänster är i grunden anställningar inom hela pastoratet. Utöver kyrkoherde finns en grundbemanning för huvudsaklig tjänstgöring i varje församling:

- Tavelsjö 100 %
- Teg 400 %
- Umeå landsförsamling 400 %
- Umeå Maria 200 %
- Umeå stadsförsamling 800 %
- Ålidhem 525 %

Till denna kommer en grundbemanning för pastoratsgemensamma verksamheter enligt följande:

- Diakoni i kriminalvård 20 %
- Teckenspråkig verksamhet 50 %
- Sverigefinsk verksamhet 50 %
- Kyrkan på campus 200 %
- Sjukhuskyrkan 250 %

SR 9/5

I pastoratet firas huvudgudstjänst varje vecka i varje församling med undantag för särskilt sammanlysta gudstjänstillfällen för alla församlingar, vilket sker vid högst fem sön- eller helgdagar under året. Därutöver kan två eller flera församlingar sammanlysa gudstjänst vid enstaka tillfällen. I varje församling ska högmässa/mässa firas som huvudgudstjänst minst två gånger varje månad.

Utvärdering

Med utgångspunkt i församlingsinstruktionen upprättar kyrkorådet, respektive församlingsråd och gemensamt bedrivna verksamheter en årlig plan för verksamhet och ekonomi.

Församlingsinstruktionen utvärderas årligen indirekt genom verksamhetsuppföljning, där betoningen ligger på lärande istället för mätning och kontroll.

Uppföljning sker på alla nivåer i organisationen i samverkan mellan förtroendevalda och anställda. Kyrkorådet ska minst vart fjärde år pröva om det ska ske en ändring av församlingsinstruktionen.

Syfte

Svenska kyrkan i Umeå ska verka in i den värld vi lever i och utifrån sitt uppdrag – som vi i församlingsinstruktionen speglar genom begreppen *kärlek*, *hopp* och *tro* – möta de särskilda utmaningar som finns i vår tid. Omvärldsanalysens syfte är att ge en översiktlig beskrivning av dessa sammanhang och visa på utmaningarna som särskilt påverkar Svenska kyrkan i Umeå. Det sker först i ett geografiskt perspektiv – från världen till pastoratet, därefter utifrån uppdragets fyra dimensioner – gudstjänst, undervisning, diakoni, mission och till sist med utgångspunkt i barnens villkor. Kommentar: Kanske man skulle vända på ordningen?! Vad händer då?

1. Våra sammanhang

Om världen

Internationella konflikter: När detta skrivs pågår krig i Ukraina och konflikter uppstår där länder ställs mot länder och stormakter mot stormakter. Sanktioner och blockader skapar svårigheter i livsmedelsförsörjning och ekonomi i många länder. På många håll i världen hotar svältkatastrofer och många människor är på flykt.

Globalisering: De senaste århundradenas intensifierade globalisering har länkat samman världen på många sätt. Demokratiprocesser och ekonomin i många länder har utvecklats och hälso- och utbildningsnivåerna har höjts i många länder. Samtidigt finns andra skeenden som motverkar det positiva och är djupt oroväckande. Utvecklingen är därför svår att bedöma, då världen är sammanlänkad i ett enda system som ofta präglas av djup asymmetri, masskonsumtion och masskommunikation.

Klimatförändringar: Detta har fått genomgripande och dramatiska konsekvenser för vår planet och dess ekosystem. Världen befinner sig i accelererande klimatförändringar, en snabb förlust av biologisk mångfald, föroreningar av hav och vattendrag och smältande glaciärer. FN:s klimatpanel IPCC:s rapport visar att det är ställt utom tvivel att mänsklig aktivitet orsakar förändringarna och att det enbart är kraftiga gemensamma åtgärder som kan bromsa utvecklingen.

Mer än en tredjedel av världens markytor och nästan 75 procent av sötvattenresurserna används till odling eller boskap. Sedan 1970-talet har världens befolkning fördubblats. Under samma tid har populationerna av ryggradsdjur minskat med 65 % i Afrika, 33% i Nordamerika, 45% i Asien, 24% i Europa och Centralasien och med 94% i Syd och Centralamerika. 75% av den isfria landytan och 66% av haven har kraftigt påverkats av oss människor. 85% av våtmarkerna har försvunnit. Hälften av korallreven är borta. Avskogningen fortsätter. Av alla däggdjur på jorden är idag bara 4 procent vilda djur. Resten är boskap och människor.

Sjukdomar och pandemier: I takt med att ekosystem invaderas och skövlas, ökar antalet sjukdomar som liksom covid-19 sprids mellan djur och människor.

Åren med pandemi (covid -19) har präglat och förändrat världen. Gränser har stängts och internationell samarbetsförmåga har satts på prov. Sjukdom och restriktioner har begränsat människors liv i samhällets alla delar.

Klimat- och rättvisefrågor är oskiljaktiga. De som drabbas allra hårdast av effekterna av klimatförändringar och miljöförstöring är världens fattigaste länder.

UTMANINGAR UTIFRÅN UPPDRAGET ATT BÄRA KÄRLEK, HOPP OCH TRO:

- Svenska kyrkan i Umeå behöver utveckla och fördjupa sitt engagemang för världen.
- Vi behöver en beredskap för när händelser i världen påverkar oss lokalt, till exempel migrationens konsekvenser, klimatet och konflikter.

Om Sverige

Sverige är fortfarande världens mest sekulariserade och individualistiska land, enligt World Values Surveys forskning som mäter människors värderingar. Sverige är samtidigt ett land som präglas av stor tillit till myndigheter och andra.

Tillit och delaktighet: Ett samhälles sammanhållning bygger på tillit till andra människor och till sociala institutioner. Den känsla av ett "vi" som är nödvändig för att ett samhälle ska bestå över tid baserar sig också på en viss gemensam förståelse av hur världen fungerar, av rätt och fel, rimligt och orimligt.

Ju mer komplext och därmed svårbegripligt ett samhälle blir, desto större blir frestelsen att söka enkla svar på komplexa frågor. Det sker en isärdragning i samhället som är djupare än bara att ekonomiska klyftor ökar. Många uttrycker att man inte känner sig delaktig i samhället.

Urfolkens rättigheter: Svenska kyrkans agerande under kolonisationen av Sápmi och delaktighet i de övergrepp och förtryck som riktade sig mot det samiska folket genom århundradena har diskuterats åtminstone sedan 1990-talet. Den kartläggning som gjorts visar på att kyrkan självständigt och som samhällsbärare och myndighetsutövare, varit delaktig i övergrepp och kränkningar som riktat sig mot samer, deras religionsutövning, traditionella levnadssätt, språk och kultur. Det pågår en aktiv försoningsprocess som vill upprättelse och stärka förutsättningarna för att kunna verka i en mer jämlik relation. Försoningsarbetet påverkar i hög grad Luleå stift och Umeå pastorat.

Sammanhang och sanning: Under ett antal årtionden har "de stora berättelserna" som tidigare band samman människor i gemenskaper alltmer lösts upp. Sanningen har relativiserats vilket lett till allt mindre konsensus kring vad som är sant eller falskt. Denna utveckling kan delvis tolkas som ett uttryck för en ökande demokratisering.

Digitalisering: Teknikutvecklingen och digitaliseringen har inneburit förbättringar på många olika sätt. De har förändrat svenskarnas sätt att umgås, söka information, skapa sin identitet och konsumera underhållning. Sociala medier kan anses vara en viktig del av demokratin i ett samhälle, men är samtidigt en plattform för konspirationsteorier.

Det finns en ny slags utsatthet som uppkommit genom att det på sociala medier är möjligt att skriva och påstå saker om andra som skulle vara omöjligt att säga ansikte mot ansikte. Det gör att vissa röster tystnar eftersom personangreppen blir alltför hårda.

Ökande klyftor i samhället: De sociala och ekonomiska klyftorna ökar i Sverige och flera stora organisationer larmar om att de möter fler, även barnfamiljer, som inte har mat för dagen och som lever i strukturell hemlöshet. Stadsmissionernas fattigdomsrapport visar att pandemin har ökat utsattheten och fått helt nya grupper att söka hjälp. Rädda barnen rapporterar att relativ barnfattigdom är större i Sverige än i grannländerna: 23 procent i Sverige jämfört med 13 procent i Danmark till exempel. Även äldrefattigdom är ett reellt problem.

Ensamhet: Den ofrivilliga ensamheten ökar och är en faktor i både psykisk och fysisk ohälsa. Det finns olika slags ensamhet:

- Existentiell – vi känner att våra innersta tankar och känslor inte går att dela, att ingen verkligen lyssnar eller förstår.
- Social – man saknar band till vänner och bekanta som man känner samhörighet med eller kan anförtro sig åt.
- Emotionell – man saknar en kärlekspartner som man kan anförtro sig åt på djupet.

Ensamhet kan vara frivillig eller ofrivillig. Vi kan uppleva stark ensamhet fast vi har många sociala kontakter och relationer. Känslan av ensamhet överstiger då den faktiska ensamheten. De som lever i nära relationer har den bästa psykiska och fysiska hälsan, och de lever längre. Att sakna familj och vänner verkar vara betydligt värre för välbefinnandet än att sakna en kärleksrelation.

Mest skadlig är den kroniska ensamheten och där personen hela tiden bekräftar för sig själv att hen är ensam och ingen vill umgås med hen. Ensamheten börjar leva sitt eget liv.

Ljud och tystnad: Något som börjar talas om alltmer är ljudföreningar, där ett stort antal personer lever i sin vardag med hälsovådliga ljudnivåer. Också i Umeå är det så många som ca 35 000 personer som genom i synnerhet trafik lever i skadlig ljudnivå. Det blir angeläget att värna de tysta miljöerna.

Andlig öppenhet: Det är viktigt att notera att det finns en ny öppenhet i samhället för religiösa frågor. Ett antal mediepersoner är öppna med att de är troende och aktiva. Det finns en ny nyfikenhet och en medvetenhet om att de religiösa rörelserna bär tankar om människors frågor.

Existentiell tomhet: När vi beskriver omvärlden är det lätt att beskriva det som är bekymmersamt och inte allt det som är bra. Flertalet har det trots allt bra. Men också i det välmående kan det finnas en existentiell tomhet som har svårt att hitta sitt språk.

UTMANINGAR UTIFRÅN UPPDRAGET ATT BÄRA KÄRLEK, HOPP OCH TRO:

- Vi behöver verka för och möjliggöra stärkt egenmakt och skapa delaktighet i samhället.
- Vi behöver erbjuda rum för helighet och förundran där den andliga dimensionen ständigt är närvarande.
- Vi behöver bekämpa ensamheten i alla dess former.
- Vi behöver synliggöra samisk kultur och språk där så är möjligt och naturligt.

Om Umeå

Umeås liv och utveckling: Folkmängden i Umeå kommun ökar stadigt och uppgick till 130 997 personer den 31 december 2021. År 2031 beräknas befolkningstalet ha stigit till 147 955.

Umeå har en ung befolkning med en medelålder på 39 år. Många väljer att stanna kvar i staden efter studier vid Umeå universitet.

I Umeå pågår en intensiv utveckling av bostadsområden där det både förtätas och byggs ut. Trots det har priserna på bostadsmarknaden stadigt ökat och det är fortfarande viss bostadsbrist.

Kulturlivet i Umeå är rikt och blomstrar på teatrar, Norrlandsoperan, museer, gallerier och festivaler.

Segregering och marginalisering: Umeå kommun förbereder för drygt tusen nyanlända från Ukraina 2022. Papperslösa har de senaste åren fått det svårare och är fler till antalet. I segregationsbarometern (Delmo) ligger värdet i Umeå näst högst i Norrland efter Gävle. I länet sticker delar av Ersboda och Ålidhem ut med stora socioekonomiska utmaningar. I rapporten *Alla de här drömmarna (2021)* beskrivs marginalisering upplevd av intervjuade 14-26-åringar på Ålidhem och Ersboda. Också kommunens och Brås rapport *Umeå växer tryggt och säkert* beskriver segregation och oro på Ålidhem, Ersboda och Mariehem. De som möter och följer EU-migranter och papperslösa ser att det finns en okunskap och automatisk rasism hos myndigheter och banker i bemötandet. Kartläggningar genomförda av Friends visar att de flesta trakasserierna handlar om etnicitet och rasism.

UTMANINGAR UTIFRÅN UPPDRAGET ATT BÄRA KÄRLEK, HOPP OCH TRO:

- Vi behöver vara kyrka i hela staden på arbetsplatser, skolor, sjukhus med mera. alla församlingar
- I en kulturstad som Umeå behöver Svenska kyrkan vara en vital aktör som värnar kyrkans unika röst och samtidigt samspelar med övriga kulturutövare.
- Vi ser att vi är efterfrågade i kris, men behöver också stärka vår förmåga att finnas i livets alla skiftet.

Om Svenska kyrkan i Umeå

I Umeå finns ett stort antal kyrkor och samfund och Svenska kyrkan i Umeå samspelar både ekumeniskt och interreligiöst. Umeå pastorat, med de sex församlingarna Tavelsjö församling, Tegs församling, Umeå landsförsamling, Umeå Maria församling, Umeå stadsförsamling och Ålidhems församling finns i staden och delar av den omgivande landsbygden. Kommentar: Vilka delar då?

Medlemstalet var 2021 64623 (59 %) Prognosen är att andelen medlemmar år 2025 uppgår till 55 %.

Minskade resurser: Svenska kyrkan i Umeå har fortfarande en mycket god ekonomi. Men prognoserna över tid är helt otvetydiga. Resurserna kommer att stadigt minska. Under 2019

8925

genomfördes en stor besparing där 14 tjänster drogs in. Det kommer att behövas fler åtgärder inom det närmaste decenniet. Att trots en krympande ekonomi möta de ökande behoven av kyrkans tjänster är en av de viktigaste arbetsuppgifterna för förtroendevalda, anställda och ideella de närmaste åren.

UTMANINGAR UTIFRÅN UPPDRAGET ATT BÄRA KÄRLEK, HOPP OCH TRO:

- bli skickligare att utnyttja resurserna för att utföra uppdraget
- låta de fyra aspekterna av den grundläggande uppgiften samspela i högre grad
- bredda och fördjupa arbetet med teologi, bibel och samtal om tro både när det gäller sammanhang och innehåll.

2. Omvärlden i det fyrdelade uppdragets perspektiv

I den fortsatta omvärldsanalysen analyserar vi omvärlden med utgångspunkt i de fyra dimensionerna av kyrkans uppdrag: Gudstjänst, Undervisning, Diakoni, Mission.

Mission

Yttre och inre sekularisering: Att vi lever i ett sekulariserat samhälle har påverkat kyrkan på många sätt. Det är fler som går ur kyrkan och färre som frågar efter kristen tro i traditionell mening. Kyrkan i Umeå är en del av samhället och det har också skett en inre sekularisering av kyrkan. Vi har följt med i samhällets ifrågasättande av tron och börjat ifrågasätta oss själva. Detta har lett till en sorts ängslighet och ett förytligande. Men mitt i osäkerheten finns ändå en stark vilja och handlingskraft och det går att ana en rörelse mot förändring.

En ny nyfikenhet: På skolor bland unga märks en förändring i hur man talar om tro. Många människor är öppna och nyfikna. När världen verkar osäkrare, är plötsligt Augustinus ord om att det finns ett tomrum som bara Gud kan fylla, något som människor också börjar relatera till. Den psykiska ohälsan ökar, den hälsa som vi inte kan mäta på samma sätt som den fysiska. Kanske har det också bidragit till att det andliga får större plats. Vi har också ett mer mångkulturellt samhälle, där trosfrågor får plats i debatten. Unga konvertiter längtar att få plats i vår kyrka som unga ledare och ansvariga. Vårt internationella arbete känns också närmare, när våra gemensamma naturresurser börjar ge vika.

Ett förtroende som utmanar: Vi som kyrka har ett förtroende som vi själva måste tro på och våga "blotta" vår tro. En kyrka som fortsätter fördjupa våra kontakter med den världsvida kyrkan och kyrkorna i vår närhet. Men framför allt en modig kyrka fylld av barmhärtighet och kärlek, och som har Jesus som centrum och förebild. Där missionen är att vara Jesu händer och fötter.

Diakoni

Inom kyrkans diakoni finns ett outtömligt behov, där en stor del av diakonin arbetar för den mest utsatte. Migranter, hemlösa, beroendevård, sorg och efterlevandestöd, krisstöd, ekonomisk och juridisk rådgivning mm.

Ökad stress och ohälsa: Även om befolkningen i Umeå i undersökningar visar sig må något bättre än befolkningen som helhet, så finns en ökning av upplevd stress, psykisk ohälsa och upplevd ofrivillig ensamhet. Nästan en femtedel av männen och nio procent av kvinnorna upplever en form av ensamhet. Socialförsäkringssystemet halkar efter den allmänna löneutvecklingen. De som arbetat senaste 10–15 åren har en ökad inkomst när sjuka, arbetslösa och många funktionsvarierade, fått en allt sämre ekonomisk situation. Besökare på kyrkans ekonomiska rådgivning har ofta svårt att betala en normal hyra. Den ökade mängden nyanlända efter 2015 har fortsatt svårt att hitta bostad och försörjning. Svenska kyrkan i Umeå möter konsekvenserna av ökade klyftor i samhället, där de utlandsfödda har en särskilt svår situation.

Behov av samtalsstöd och rådgivning: Det är långa köer till samhällets samtalsstöd och familjerådgivning. Många vårdinstanser och offentliga mötesplatser hänvisar till Svenska kyrkan för den som söker en samtalskontakt. Svenska kyrkans diakonala mötesplatser fyller en viktig funktion och samspelar med de diakonala insatserna för särskilt utsatta grupper. Självården på institutioner som sjukhus, campus, i kriminalvård och på regementet är efterfrågad. Många söker kyrkan när man är i kris och upplever också då att kyrkan är ett gott stöd.

Förändrade kompetensbehov: Vi ser en diakoni som blir alltmer kvalificerad och komplex, där diakonernas roll också förändras och där de frivilligas roll behöver vara tydlig.

Gudstjänst

Gudstjänst är ett uttryck för gemenskapen mellan Gud och människa, människa och människa och människans relation till sig själv. Relationsskapandet i kyrkans mitt innefattar också relationen till skapelsen. Alla dessa relationer vilar som i en brännpunkt i gudstjänsten. En gudstjänst där öppna och komplexa bilder av Gud, människa och mig själv växer fram och tar gestalt ger rymd för mognad och utveckling i tro.

Församlingarna och kyrkorna har en stor variation av gudstjänster. Tyngdpunkten ligger dock på söndagar kl 11. Nästan alla kyrkor firar mässa varje söndag. Några har en rikare liturgi och några har en enklare mer avskalad liturgi.

Nya perspektiv: Vi lever med ett starkt Rosenianskt arv som har påverkat kyrkan i Umeå på olika sätt inte minst teologiskt och liturgiskt. Idag växer Umeå och de som kommer till gudstjänster och kyrkliga handlingar har ofta ingen relation med kyrkan sedan tidigare. Längtan som för dem till kyrkan kan se annorlunda ut. Det finns en längtan efter tystnad och helighet och någonting större än mig själv.

Undervisning

Tillsammans med gudstjänst, diakoni och mission utgör undervisning Svenska kyrkans grundläggande uppgift. Till en holistisk förståelse av undervisning hör åtminstone tre

925

aspekter. Det handlar om att förvärva kunskap, formas in i kristet liv samt att fortsätta utvecklas och förvandlas. Detta ligger i kyrkans uppdrag och syfte: "människor ska komma till tro på Kristus och leva i tro, en kristen gemenskap skapas och fördjupas, Guds rike utbredas och skapelsen återupprättas".

Nya pedagogiska förutsättningar: Den minskade förtrogenheten med kristen tro får konsekvenser bortom den enskilda människan. Utan minnen och tillgången till ett religiöst språk skapas inte de religiösa och kulturella värden som bidrar till sammanhållningen i ett samhälle. Detta är allvarliga följder som utmanar kyrkan på djupet. Till kyrkans undervisningsuppdrag hör att återskapa relationen mellan kristen tro och människors liv. Ordet "återskapa" är viktigt, eftersom undervisning inte gäller att skapa en relation mellan människa och Gud. Den uppgiften är Guds egen. Kyrkans uppgift är att påminna om och väcka den vilande relationen mellan människan och den heliga treenigheten. De stora berättelserna finns snart inte hos gemene man. Än så länge kan de lite äldre delar av bibelberättelserna men hos många yngre och hos barnen kan det vara så att man aldrig har hört berättelserna.

Det finns i pastoratet en stor bredd av undervisning riktad till många olika åldrar och i olika typer av grupper. Men vissa åldrar vänder vi oss inte till; till exempel förskolebarn. Inom konfirmandverksamheten samverkar vi i pastoratet medan övriga delar av barn- och ungdomsarbetet sker i varje församlings egen regi. I varje församling finns också grupper för vuxna som samtalar om tro och liv. Ibland är det i form av promenadgrupper, pilgrimsvandringar eller vuxenkatekumenat med mera.

2. Omvärlden från barnens perspektiv

Inledning

"I kristen tro intar barnen en särställning och de behöver därför särskilt uppmärksammas i Svenska kyrkans verksamheter" (KO)

Jesus påminner oss om barnens betydelse och position i kyrkans gemenskap när han säger att vi måste bli som barnen för att komma in i himmelriket. Eller när han säger "Låt barnen komma till mig och hindra dem inte." Att arbeta med barnkonsekvensanalys inför alla beslut och ständigt ha barnens rätt och barnens bästa för ögonen i inriktning av verksamhet och beslut är en del i vårt svar på Jesu uppmaningar. Syftet med barnkonsekvensanalys är att barnens rätt ska beaktas och säkerställa att barns rättigheter finns med i beslutsfattande.

Vilka är då barns rättigheter?

Barnkonventionen, som är del av svensk lag sedan 2020, antogs 1989. Lagen beskriver de rättigheter som alla barn i världen ska ha. De artiklar som främst bedöms vara av vikt vid en barnkonsekvensanalys är:

Artikel 2 Inget barn ska diskrimineras.

Artikel 3 Barnets bästa i främsta rummet.

Artikel 6 Barns rätt till liv och utveckling.

Artikel 12 Barnets rätt till deltagande och inflytande.

Artikel 23 Alla barn med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning har rätt till fullvärdigt och anständigt liv som gör det möjligt för dem att delta aktivt i samhället.

Artikel 30 Barn som tillhör minoritetsgrupper eller ursprungsbefolkningar har rätt till sitt eget språk, sin kultur och religion.

Ekonomi

Enligt Umeå kommuns egen statistik lever 6% av barnen i barnfattigdom, vilket är en relativt låg siffra då det är 12% enligt Rädda Barnens statistik för Sverige som helhet.

Barn till ensamstående utrikesfödda mammor riskerar i allt högre grad att drabbas av barnfattigdom. Siffror från Rädda Barnen visar att skillnaden i barnfattigdom mellan inrikes och utrikes födda i Sverige är störst i EU.

Stöd

Närmsta 10 årsperiod väntas störst ökning av andel småbarn på Teg och Tomtebo.

Sedan 2014 samverkar skola, hälsovård och socialtjänst genom HLT, en samverkansmodell för hälsa, lärande och trygghet, i första linjen. Psykisk ohälsa bland unga ökar och i april 2021 öppnade regionen ett kontaktcentrum som vårdnadshavare når via 1177. Tillgängligheten är nu 40 % högre. Även BRIS har öppnat lokalt i Umeå.

Hälsa

Den psykiska ohälsan ökar och den går ner i åldrarna. Barn berättar om vikten av att prestera på alla områden. Pressen av att de måste vara duktiga i skolan, på idrotten, i familjen, som kompis. Att det aldrig duger att bara vara utan är en ständig kamp för att ligga på topp i alla områden, vilket kan sägas vara symptom på att livet inte går ihop. En arena för barn som fått betydligt större utrymme de senaste åren, bland annat på grund av pandemin, är nätet. De sociala medierna har en central betydelse för barn och unga. Där odlas relationer och intressen. Men det finns en påtaglig baksida också då till exempel 45% av pojkarna och 52% av flickorna har upplevt sexuella trakasserier genom nätet. Barn som utsatts för trakasserier har större risk att drabbas av psykisk ohälsa. Etnicitet och religion är den vanligaste orsaken till trakasserier, och de barn som utsätts uppger också att de inte vet vart de ska vända sig för hjälp. Här ses även en kunskapsbrist hos skolan i trosfrågor.

I Umeå svarar i en undersökning 100 st 13-18 åringar att de inte har någon enda person som bryr sig om dem.

De barn som redan haft det dåligt före pandemin uttrycks ha fått det ännu sämre under pandemin.

Under åren med pandemi påverkades barnen i hög grad. I flera undersökningar uttrycks att barns inflytande över sin egen verklighet minskade kraftigt, antalet signifikanta andra och trygga vuxna runt barnen har också minskat. Utsatta barn har varit svårare att få kontakt med

St 925

då barnen mött färre vuxna utanför sig egen krets. Däremot har barns direkta kontakt med BRIS ökat. Barn har behövt ta ett eget ansvar för sin psykiska hälsa.

BRIS och Mind fick en ökning av samtal med 32 respektive 37% 2021 jämfört med 2020. I Minds mätning över den psykiska hälsan i Sverige uppger hela två tredjedelar av 16-19 åriga kvinnor sig ha psykiska ohälsa.

Alkohol användandet har minskat bland unga, dock märks en drogliberal inställning.

Kyrkan med barn och unga

0 – 13 år

Umeå pastorat bedriver öppna förskolor i alla kyrkor, det erbjuds även grupper som riktar sig särskilt till pappor, till barn med funktionsvariationer och till unga föräldrar.

Utöver öppna förskola har vi få verksamheter som riktar sig till barn under 7 år.

Mellan 7 – 9 år är vi som bäst när det gäller verksamhet. Pastoratet erbjuder många körer och barnverksamheter, strax under 30 olika.

För 10-13 åringarna erbjuder vi inte lika mycket som för lågstadieåldern. De flesta församlingarna har körer för mellanstadieåldern men det erbjuds färre verksamheter för den som inte vill sjunga.

Skolkontakterna är över lag väldigt bra i pastoratet gällande lågstadiet, där församlingarna erbjuder påsk och julvandringar, orgelkul, kyrkvisning, dockspel.

Även här erbjuds det mindre för mellanstadiet, men några församlingar har ett gott samarbete med mellanstadiet också där man bjuder till på exempelvis påskmåltid, allhelgonavandring, pilgrimsvandring.

Några församlingar har även utbildade Bibeläventyrare som kommer ut till skolorna för att undervisa åk 4 och åk 5 om bibeln.

Utöver dessa undervisande verksamheter så gör vi även aktiviteter i samverkan med andra aktörer; till exempel bibliotek, musikskolan, andra församlingar, idrottsföreningar, hembygdsföreningar, EFS.

Församlingarna delar också ut många barnbiblar. Barnen har rätt till andlig utveckling, enligt barnkonventionen. Alla församlingar delar ut biblar till barn som fyller 5-6 år och vissa ger också en annan typ av barnbibel till de barn i verksamheten som ska sluta åk 3, som en avskedsgåva och tack för tiden i lågstadieverksamheten.

13 – 18

Verksamheten 13-18 år är till störst del fokuserad efter konfirmation. Verksamheter för ungdomar i åk 7 är väldigt få i pastoratet.

Konfirmandarbetet är stort och engagerar många unga, både konfirmander men också unga ledare. Konfirmationsarbetet är pastoratsövergripande vilket har gjort att även ledarutbildningen som kommer efter konfirmationen är pastoratsövergripande.

Ledarutbildningen är 3 år och upplägget är 3 helg-läger per utbildningsår, där man efter andra året gör praktik i en församling eller på ett konfirmandläger och att man efter tredje året anses klar med utbildningen och kan ta på sig ett ledaruppdrag. Pastoratet har många unga ledare som vill engagera sig i olika uppdrag.

8-9/5

Verksamhet utöver ledarutbildning och konfirmation är ungdomskvällar som finns i varje församling och riktar sig, oftast, till ungdomar efter konfirmation.

Vissa församlingar arbetar också med skolnärvaro på högstadieskolorna och hjälper till på skolorna vid kriser eller när lärare är i behov av hjälp med grupprocesser.

Diakoni riktat till barn och unga

P.S. Ung är en samtalsmottagning riktad till ungdomar i åldrarna 13-25. Den som önskar ett samtal får kontakta P.S. Ung via ett antal olika kontaktvägar och personalen som jobbar med P.S. Ung utser någon som tar samtal med varje person som söker oss. Man får välja om man vill prata med en man eller en kvinna. P.S. Ung erbjuder samtalsstöd och rådgivning men inte behandling. Personer vars behov vi inte har kompetens att möta lotsas vidare.

Unga och minoritet/ursprungsbefolkning

I Umeå pastorat erbjuder vi finskspråkig verksamhet som utgår till stor del från Ålidhems församling. Vi anser att det är viktigt att kunna samlas i församlingssamfundet i form av olika aktiviteter, även på det egna modersmålet. Den finskspråkiga verksamheten firar gudstjänst på finska var tredje vecka och utöver det erbjuder vi bokcirklar, pilgrimsvandringar och finsk kör. Vi erbjuder även församlingsresor för den finskspråkiga verksamheten.

Verksamhet riktad mot vår ursprungsbefolkning är sparsam. Pastoratet har en arbetsgrupp bestående av personal från varje församling samt ideella vars uppdrag är att bidra till att pastoratet ska jobba mer aktivt med det samiska kyrkolivet. Den här arbetsgruppen är relativt nystartad så vi har ännu inte sett några effekter av den.

En kyrka för alla

I Umeå pastorat har vi verksamhet för barn och unga med funktionsvariationer, vår blå verksamhet. I det har vi Blå träffen, Blå fredag och Blå konfa. Blå träffen ses varje vecka och Blå fredag varannan vecka. Blå konfa erbjuds till ungdomar som går i grundsärskola eller träningsskola.

Vi har också en öppen förskola för de familjer som har barn med en funktionsvariation eller sjukdom som leder till anpassningar i det dagliga livet.

Inom teckenspråksverksamheten erbjuds jul- och påskvandring, dockspel för förskoleklass, besök på förskolan Trollgrottan samt teckenspråkiga dop. Även själavårdande samtal för ungdomar finns vid behov.

Analys

UTMANINGAR UTIFRÅN UPPDRAGET ATT BÄRA KÄRLEK, HOPP OCH TRO:

- I åldrarna 7 – 13 år är verksamheten begränsad.
- För den som inte konfirmeras är vägarna in i kyrkan svåra att erövra.
- Kyrkans närvaro på skolorna behöver stärkas.
- Det psykosociala och existentiella stödet för barn och unga behöver stärkas.

SA 9/15

- Med en pastoratsgemensam ledarutbildning för unga behöver vi förstärka församlingskontakten.

Sammanfattande analys

- Kyrkan i Umeå behöver utveckla och fördjupa sitt engagemang för världen. Främst genom Act Svenska kyrkan.
- Vi behöver en beredskap för när händelser i världen påverkar oss lokalt, till exempel migrationens konsekvenser, klimatet och konflikter. Beredskapen sker genom samverkan med andra goda krafter.
- Vi behöver verka för och möjliggöra stärkt egenmakt och skapa delaktighet i samhället.
- Vi behöver erbjuda rum för helighet och förundran där den andliga dimensionen ständigt är närvarande.
- Vi vill bekämpa ensamheten i alla dess former.
- Det psykosociala och existentiella stödet för barn och unga behöver stärkas.
- Vi vill synliggöra samisk kultur och språk där så är möjligt och naturligt.
- Vi vill vara kyrka i hela staden på arbetsplatser, skolor, sjukhus med mera. (se tidigare kommentar)
- I en kulturstad som Umeå ska Svenska kyrkan vara en vital aktör som värnar kyrkans unika röst och samtidigt samspelar med övriga kulturutövare.
- Vi ser att vi är efterfrågade i kris, men behöver stärka vår förmåga att finnas i livets alla skiften.
- Arbetet med teologi och bibel och samtal om tro behöver breddas och fördjupas både när det gäller sammanhang och innehåll.
- Alla de fyra aspekterna av den grundläggande uppgiften behöver samspela i hög grad.

AS 7/15